

Zápis

z obhajoby disertační práce paní Mgr. Markéty Balcarové

konané dne 16. 9. 2016

téma práce: „Die Schlange als Reflexionsmittel in den Künstlertexten der deutschen Romantik“

přítomni:

Mgr. Štěpán Zbytovský, Ph.D. (školitel)

prof. Dr. Manfred Weinberg (oponent)

prof. PhDr. Jiří Stromšík, CSc.

prof. PhDr. Milan Tvrdlík, CSc.

Mgr. Helena Březinová, Ph.D.

Mgr. Viktorie Hanišová, Ph.D.

PhDr. Jiří Starý, Ph.D.

Předseda komise prof. Tvrdlík zahájil obhajobu a představil kandidátku. Nejprve přednesl svůj posudek vedoucí práce dr. Zbytovský. Dále shrnul dr. Zbytovský jako školitel kandidátky průběh jejího studia a její četné vědecké aktivity.

Následně prezentovala kandidátka svou disertační práci. Nejprve představila výchozí stav problematiky a zvolený korpus textů. Na základě úzkého vztahu mezi analyzovanými pasážemi, motivem hada a tématem umění byla stanovena hypotéza. Motiv hada hraje v primárních textech významnou roli, jež slouží k charakterizaci umění jako takového. Z metodologického hlediska se ukázala být problematickým teorie motivu. Z množství sekundární literatury bylo vybráno pojednání Erwina Panofského *Ikonographie und Ikonologie* (1955), na jehož základě vzniklo třístupňové schéma kontextově daného literárního motivu, které umožňuje odkrytí aktualizovaných kontextů. Na základě analýzy vybraných děl byla popsána komplexita motivu hada v romantických textech, jeho estetická a reflexivní funkce v kontextu textů o umění.

Klíčová místa oponentského posudku nepřítomné prof. Andrey Bartl přednesl vedoucí práce dr. Zbytovský. Pochválen byl styl práce a dobré rozčlenění jednotlivých částí. Ze slabších míst byl jmenován technicky pojatý úvod a dále především zvolená metodologie. Kriticky byla okomentována volba stěžejního teoretického textu E. Panofského, který byl označen za zastaralý.

Doporučeno bylo rozšíření o modernější sekundární texty. Z pozice odborníka v oblasti německé romantiky byly za nadbytečné označeny takové pasáže disertace, které obsahovaly shrnutí děje vybraných děl a delší citáty.

Druhý oponentský posudek, resp. jeho shrnutí, přednesl prof. Weinberg. Nejprve zhodnotil jako zavádějící název práce pro absenci rozboru motivu hada jako *prostrředku reflexe* („Reflexionsmittel“). I přes jisté zobecnění užitých pojmů však práci ohodnotil jako obsáhlou a zdařilou. Stran použité sekundární literatury zdůraznil, že je přesvědčen o relevantnosti použitých sekundárních textů, neboť rok jejich vzniku neznehodnocuje jejich obsah. Dále zdůraznil rozpor mezi celkovou délkou jednoho z vybraných textů a délkou analyzované pasáže (*Maler Nolten*). Na závěr ocitoval závěrečné dva odstavce posudku.

Oba posudky doporučily práci k obhájení.

Kandidátka byla předsedou komise prof. Tvrdíkem vyzvána k tomu, aby se k posudkům vyjádřila. Stran prof. Bartlové zdůraznila kandidátka, že délka shrnutí děje i délky citátů jsou otázkou vkusu a stylu pisatele a že na nich neshledává nic špatného. V otázce zvolené sekundární literatury se zastala vybraného textu E. Panofského jako skutečně relevantního s tím, že prof. Bartlová neakceptuje v textech odbornou literaturu starší roku 1980, což je ale vzhledem k vybranému tématu nemožný požadavek.

Stran prof. Weinberga začala obhajobou použitého pojmu „Künstlertexte“, přičemž odkazovala na odvození od běžného pojmu „Künstlerroman“. K délce a zpracování pasáže o dosavadní teorii motivu konstatovala, že nebyla ochotna se ostře vymezit vůči starším definicím, naopak z nich vycházela, a proto se daná kapitola může zdát delší. Vybrané texty však považuje za relevantní, neboť se s jinými nemohla identifikovat. Výtku stran neadekvátní délky analyzované pasáže z románu *Maler Nolten* přijala kandidátka jako relevantní s tím, že však celý text patří k diskusi o romantickém umění a jako takový nemohl být pominut. Ovšem jiné pasáže nebyly dle jejího názoru tak výmluvné.

Předseda komise prof. Tvrdík následně otevřel volnou diskusi.

Na diskusi se podíleli všichni přítomní vyjma dr. Hanišové a dr. Starého. Pozornost byla věnována následným tématům: vztah motivu hada a žánru arabesky, teoretický vztah motivu a toposu (německá versus skandinávská tradice) a především pak problematika relevantnosti starší sekundární literatury (v tomto bodě se všichni zúčastnění shodli, že starší text neznámá nutně nekvalitní, resp. pozornosti nehodný text).

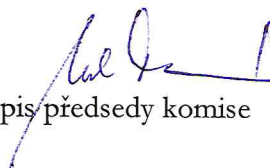
Kandidátka byla na závěr dotázána, kterých podnětů hodlá využít k případné práci na publikování textu. Pozornost hodlá věnovat především přepracování úvodu a případně zkrácení některých shrnujících pasáží. Ovšem sekundární literaturu výrazně doplňovat neplánuje.

Obhajoba i následná diskuse proběhly v německém jazyce.

Vyhlášení výsledků hlasování aklamací: počet členů komise: 4; přítomno členů komise: 4; počet kladných hlasů: 4. Komise navrhla udělit titul doktor (Ph.D.)

Zapsala: Mgr. Marta Škubalová

Marta Škubalová

Podpis předsedy komise

